

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘ /๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับคำสั่งด้วยวาจาของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๘ รายการ ดังนี้

๑. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (มาตราหรือข้อความที่ระบุถึง) ที่ให้อำนาจนายรองพล เจริญพันธุ์ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และ นาย ข. ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีได้ดำเนินการในระบบคณะกรรมการที่มีฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่ธุรการ ตามที่เป็นผู้แจ้งผลการพิจารณาในคดีปกครองหมายเลขดำที่ ๑๓๘๐/๒๕๕๗ และคดีอื่น ๆ ในศาลปกครองกลาง

๒. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (มาตราหรือข้อความที่ระบุถึง) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ สนับสนุนอำนาจของ นาย ข. ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และ นาย ค. ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) เนื่องจากตามหลักแห่งอำนาจทางปกครองจะต้องมีที่มาแห่งอำนาจนั้น โดยอำนาจบริหารภาวะปกติที่มีใช้ภาวะรัฐประหารมาจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (มาตราหรือข้อความที่ระบุถึง) ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนเฉพาะการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เอกสาร และการร้องเรียนกรณีที่ไม่เชื่อคำสั่งปฏิเสธว่าไม่มีเอกสารเท่านั้น โดยห้ามมิให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีที่หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยทำคำสั่ง

/แจ้งผลการ...

คำสั่ง ที่ สค ๔ /๒๕๔๘

แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารโดยไม่ถูกต้อง ไม่เป็นสาระ หรือโดยไม่สุจริต ตามข้อพิพาทในคดีปกครองหมายเลขดำที่ ๑๓๘๐/๒๕๔๗

๔. หากการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีหน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยทำคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับเอกสาร โดยไม่ถูกต้อง ไม่เป็นสาระ หรือโดยไม่สุจริต ไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ก็ขอให้เปิดเผยเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ ตามขอบเขตแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามวิธีปฏิบัติโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อที่กำหนดแนวทางการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายนี้ต่อไปได้

๕. คำสั่งของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสั่งให้อำนาจการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปปรึกษากับตุลาการศาลปกครองกลาง ตามที่ปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๗/๒๕๔๗ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยหากเป็นการออกคำสั่งด้วยวาจาก็ขอให้แปรสภาพให้เป็นเอกสารตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๖. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (มาตราหรือข้อความที่สื่อถึง) ที่ให้อำนาจประธานคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน (นาย ค.) รับรองการแจ้งผลการดำเนินการที่มีขอบของ นาย ค. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามเรื่องพิพาทในคดีปกครองหมายเลขดำที่ ๑๓๘๐/๒๕๔๗

๗. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (มาตราหรือข้อความที่สื่อถึง) ที่ให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรับรองคำสั่งของ นาย ค. ประธานคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ตามที่ได้รับรองคำสั่งที่มีขอบตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางในคดีปกครองหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๓/๒๕๔๗ ของ นาย ค. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๘. เอกสารหลักเกณฑ์และวิธีการ (คู่มือวิธีปฏิบัติ) เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน เนื่องจากต้องสงสัยว่าข้อบกพร่องในการทำงานของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนจะเหมือนกับคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ที่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติที่ไม่มีการกำหนดระบบตัดสินใจเป็นการล่วงหน้า

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/๑๕๔๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้อุทธรณ์ ชี้แจงข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ผู้อุทธรณ์ แต่เฉพาะข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ

/ราชการเป็น...

คำสั่ง ที่ สค ๘ /๒๕๕๘

ราชการเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น กรณีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสั่งการใด ๆ กับผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเป็นไปในเรื่องสายการบังคับบัญชา ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการสั่งการด้วยวาจาและมีการปฏิบัติตามการสั่งการแล้ว กรณีนี้มีใช้กรณีที่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิขอให้ทำคำสั่งเป็นหนังสือแต่อย่างใด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้งการขอข้อมูลในกรณีนี้เท่ากับเป็นการจัดทำข้อมูลขึ้นใหม่ที่หน่วยงานของรัฐไม่จำเป็นต้องจัดหาให้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเฉพาะที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ดังกล่าว ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้ตรวจคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการปฏิเสธคำขอของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว เห็นว่าตามบทบัญญัติมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๕ แต่กรณีที่อุทธรณ์นี้ผู้อุทธรณ์ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยแปรสภาพให้เป็นเอกสาร เกี่ยวกับคำสั่งของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่สั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปปรึกษากับตุลาการศาลปกครองกลาง และข้อเท็จจริงปรากฏว่าคำสั่งของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นเพียงคำสั่งด้วยวาจาโดยมิได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร หรือมีการบันทึกเสียง หรือการบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใด ที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ อันมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าคำสั่งด้วยวาจาของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ตามคํานิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ และบุคคลหนึ่งบุคคลใดอาจจะขอตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องได้ ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ นอกจากนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียังได้แย้งคำขอของผู้อุทธรณ์ว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานที่อยู่

/ภายใต้การ...

คำสั่ง ที่ สค ๘ /๒๕๔๘

ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น กรณีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสั่งการใด ๆ กับผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเป็นไปในเรื่องสายการบังคับบัญชา ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการสั่งการด้วยวาจาและมีการปฏิบัติตามการสั่งการแล้ว มิใช่กรณีที่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิขอให้ทำคำสั่งเป็นหนังสือตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้งการขอข้อมูลในกรณีนี้เท่ากับเป็นการจัดทำข้อมูลขึ้นใหม่ที่หน่วยงานของรัฐไม่จำเป็นต้องจัดหาให้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อันเป็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยอีกประการหนึ่ง ซึ่งปัญหาทั้งหมดล้วนอยู่นอกเหนืออำนาจพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๕ ดังกล่าวข้างต้น หากผู้อุทธรณ์เห็นว่าสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ย่อมมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องนี้

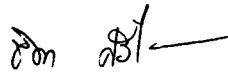
หัวหน้าคณะที่ ๒

(ศาสตราจารย์ ศักดิ์ สนองชาติ)

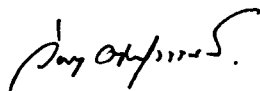
กรรมการ

(พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย)

กรรมการ

(นางธิดา ศรีไพพรรณ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยา ตันสุวรรณนท์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๘